

16. 9. 2015

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Alternativní způsoby ochrany uchazečů o veřejné zakázky dle zákona č. 137/2006 Sb.

Cílem tohoto článku je poskytnout čtenářům odpovědi na některé otázky související s přezkoumáváním úkonů zadavatele v zadávacím řízení v případě, že uchazeč o veřejnou zakázku nesouhlasí s postupem zadavatele v zadávacím řízení. V souladu se zákonem č. [137/2006 Sb.](#), o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVZ“) vykonává dohled nad přezkoumáním úkonů zadavatele Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“).

Tento dohled nad výběrovým řízením byl do českého právního řádu promítnut na základě směrnice č. 89/665/EHS o koordinaci právních předpisů v oblasti přezkumu zadávání veřejných zakázek ve formě dodávek a prací a směrnice č. 92/13/EHS o opravných prostředcích v oblasti veřejných sítí, v nichž jsou stanoveny základní principy, na nichž má výběrové řízení stát a jsou-li tyto porušeny, je zde stanoven doporučený postup, jak v těchto případech postupovat. Jako příklad lze uvést například požadavek na transparentnost a efektivitu řízení, nediskriminaci uchazečů, nezávislost přezkumného orgánu, atd.

V České republice probíhá přezkumné řízení úkonů zadavatele v rámci zvláštního správního řízení, kdy zvláštním právním předpisem je ZVZ a subsidiárně se použije zákon č. [500/2004 Sb.](#), správní řád, a dle § 112 ZVZ vykonává ÚOHS dohled nad postupem zadavatele při zadávání zakázek, v němž (i) vydává předběžné opatření (ÚOHS může zakázat uzavřít smlouvu v zadávacím řízení či zadávací řízení pozastavit), (ii) rozhoduje o tom, zda zadavatel při zadávání veřejné zakázky a soutěži o návrh postupoval v souladu se ZVZ, (iii) ukládá nápravná opatření a (iv) kontroluje úkony zadavatele při zadávání veřejných zakázek podle zvláštních právních předpisů.

Námítky proti úkonům zadavatele

Řízení o přezkoumání úkonů zadavatele lze zahájit na písemný návrh stěžovatele nebo z moci úřední do 10 kalendářních dnů ode dne, kdy uchazeč o veřejnou zakázku obdržel od zadavatele rozhodnutí, ve kterém nevyhověl námítkám uchazeče dle § 110 a 111 ZVZ proti domnělému porušení zákona úkonem zadavatele. Tyto námítky je uchazeč o veřejnou zakázku povinen doručit v písemné formě zadavateli do 15 dnů ode dne, kdy se o domnělém porušení zákona dozvěděl, případně do 10 dnů jedná-li se o zjednodušené podlimitní řízení či do 5 dnů, jde-li o námítky proti zadávacím podmínkám. Zadavatel je povinen uvedené námítky přezkoumat v plném rozsahu a do 10 dnů zaslat uchazeči své písemné rozhodnutí. Zároveň platí, že pokud zadavatel námítkám uchazeče nevyhoví, nesmí před uplynutím lhůty pro podání návrhu na zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele a dále je-li tento návrh podán včas ve lhůtě 45 dnů ode dne doručení námitek, uzavřít smlouvu, neboť je zde

dána potřebná doba k tomu, aby ÚOHS mohl dostatečně posoudit námitky uchazeče a nebyla zde mezitím uzavřena smlouva s jiným uchazečem, jež by mohla být po konečném rozhodnutí ÚOHS neplatná.

Řízení o přezkoumání úkonů zadavatele

Jak bylo zmíněno v předchozím odstavci, řízení o přezkoumání úkonů zadavatele se zahajuje na písemný návrh stěžovatele nebo z moci úřední, přičemž návrh lze podat proti všem úkonům zadavatele, které vylučují nebo by mohly vyloučit zásady stanovené v § 6 ZVZ a v jejichž důsledku hrozí nebo vznikla újma na právech navrhovatele, a to zejména proti (i) zadávacím podmínkám, (ii) obsahu oznámení nebo výzvy o zahájení zadávacího řízení, (iii) rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky, (iv) použití druhu zadávacího řízení. V případě, byla-li již uzavřena v zadávacím řízení smlouva, lze podat návrh pouze proti (i) uzavření smlouvy bez předchozího uveřejnění zadávacího řízení, (ii) porušení zákazu uzavření smlouvy stanovenému ZVZ nebo předběžnými opatřeními § 117 odst. 1 ZVZ či (iii) v případě postupu zadavatele dle § 82 odst. 3 ZVZ (tzn. veřejné zakázky zadávané v dynamickém nákupním systému, na základě rámcové smlouvy veřejným zadavatelem či na základě rámcové smlouvy v oblasti obrany nebo bezpečnosti, kdy je zadavatel oprávněn uzavřít s uchazečem smlouvu před uplynutím lhůty pro podání nabídek).

Dále platí, že návrh na přezkoumání úkonů zadavatele po uzavření smlouvy lze podat pouze v případě nadlimitních a podlimitních veřejných zakázek, nikoliv však v případě veřejných zakázek malého rozsahu, nicméně není v praxi prozatím příliš využíván.

Dle § 114 odst. 4 ZVZ je stěžovatel povinen doručit jeden stejnopis návrhu do sídla ÚOHS a jeden stejnopis do sídla zadavatele, přičemž zadavatel je následně do 10 kalendářních dnů od jeho doručení povinen zaslat ÚOHS své vyjádření k obdržení návrhu spolu se zadávací dokumentací a od této doby rovněž počíná běžet lhůta ÚOHS pro vydání rozhodnutí dle správního řádu.

Kauce

Příčinou shora zmíněného nevyužívání je pravděpodobnost nutnosti složit kauci. Povinnou součástí návrhu je totiž doklad o složení kauce dle § 115 ZVZ, kterou je navrhovatel povinen složit na účet ÚOHS ke dni podání návrhu. Neuhrazení kauce má za následek, že ÚOHS řízení zastaví. Výše kauce činí 1% z nabídkové ceny navrhovatele za celou dobu plnění veřejné zakázky nebo za dobu prvních čtyř let plnění v případě smluv na dobu neurčitou, vždy však nejméně 50.000,-Kč a nejvýše ve výši 10.000.000,-Kč. Nelze-li stanovit nabídkovou cenu je navrhovatel povinen složit kauci 100.000,-Kč a v případě návrhu na uložení zákazu plnění smlouvy je navrhovatel povinen složit kauci ve výši 200.000,-Kč. Jako ve většině případů, kdy je skládána v příslušném řízení kauce, tak i zde má tato kauce zajistit, aby návrh na přezkoumání úkonů zadavatele nebyl podáván bezdůvodně a pouze za účelem zdržet zadávací řízení. Dále tato kauce slouží rovněž k částečné úhradě činnosti státních orgánů při tomto řízení.

V souladu s § 115 odst. 2 ZVZ je kauce příjmem státního rozpočtu a to tehdy, jestliže ÚOHS pravomocným rozhodnutím návrh zamítne či zastaví řízení v důsledku toho, že navrhovatel vzal zpět poté, co bylo v témže správním řízení nepravomocně rozhodnuto o zamítnutí návrhu. Uvedené v předchozí větě tedy znamená, že kauce se navrhovateli vrací, je-li jeho návrh oprávněný nebo zastaví-li ÚOHS řízení z procesních důvodů. Vezme-li navrhovatel svůj návrh před vydáním rozhodnutí ve věci samé zpět, vrací ÚOHS kauci sníženou o 20%.

Podnět k zahájení přezkumu úkonů zadavatele

Alternativou k podání návrhu na zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele (a zaplacení kauce

dle § 115 ZVZ) je podání podnětu k přezkumu úkonů zadavatele, přičemž za takovýto podnět je považován i návrh, který k ÚOHS došel po lhůtě stanovené v ZVZ. Důvodem je relativně vysoká kauce, kterou jsou navrhovatelé povinni složit spolu s návrhem na přezkoumání úkonů zadavatele u ÚOHS. Proti této praxi zákonodárce reagoval novelou zákona o veřejných zakázkách č. 55/2012, kterou bylo stanoveno omezení pro podání podnětu k přezkoumání úkonů zadavatele. Toto omezení má sloužit k eliminaci podávání účelových podnětů, neboť je stanoveno, že podat podnět k ÚOHS je oprávněn pouze ten stěžovatel, který využil možnosti podat námitky dle § 110 a násl. ZVZ. Vzhledem k tomu, že podání podnětu je podmíněno pouze podáním námítky u zadavatele, které rovněž nepodléhá poplatkové povinnosti či povinnosti složit kauci, a nikoliv podáním návrhu na přezkoumání úkonů zadavatele u ÚOHS, není podmínka zavedená uvedenou novelou v roce 2012 pro stěžovatele příliš velkou překážkou.

Zbývá dodat, že v případě podání podnětu ke správnímu orgánu dle § 42 SŘ neexistuje na zahájení správního řízení právní nárok. Správní orgán je povinen ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy podnět obdržel, vyzromět stěžovatele o zahájení řízení či o neodůvodněnosti takového podnětu.

Závěr

Závěrem lze shrnout, že uchazeč o veřejnou zakázku, který není spokojen s postupem zadavatele v zadávacím řízení, musí vždy nejprve uplatnit své námitky k tomuto řízení u zadavatele. Teprve pokud není námitkám zadavatelem vyhověno, stojí uchazeč o veřejnou zakázku před volbou, zda podá u ÚOHS návrh na přezkoumání úkonů zadavatele či podnět k přezkoumání těchto jeho úkonů. Z hlediska jistoty zahájení přezkumného řízení je pro uchazeče výhodnější podat návrh, který je ovšem podmíněn úhradou vysoké kauce, která se navrhovateli vrátí v plné výši pouze tehdy, pokud je jeho návrh oprávněný nebo je řízení zastaveno z procesních důvodů. Část kauce se navrhovateli vrátí i v případě, kdy vezme svůj návrh zpět ještě před vydáním rozhodnutí ve věci samé, ovšem snížené o 20%. Zvolí-li si uchazeč variantu podání podnětu, které je bezplatné, neexistuje zde záruka, že přezkumné řízení bude zahájeno.

JUDr. Martin Kartner,
partner

Mgr. Kristýna Kovářová,
advokátní koncipientka

[CHSH Kališ & Partners s.r.o., advokátní kancelář](#)

Týn 639/1
110 00 Praha 1 - Staré Město

Tel.: +420 221 111 711
Fax: +420 221 111 725

e-mail: office@chsh.cz

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)